

A TENGEARPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, szombat, 1907. december 28.

293. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIA DEGLI OPERAI.

TELEFON 220. SZÁM.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.

Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETMÉSEKÉRT

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 0 hasábos példi szája 40 fillér.

Post festa.

Unalmas, esős karácsony. Események sem zavarták meg őszi hangulatát. A tavalyi szebb volt. Az ablaküvegen át is, meg egyekben is. Ólmagas hórég fődte a magyar termőföldeket s a közélet mezeje is csillogott a rászállingózott remények könnyed hópelyheiktől. Fiumében minékünk is külömb ünnepünk volt. A szeretet ünnepén, úgy látszott, a béke és a békés alkotások korszaka kezdődik meg. Elnémult akkor egy harci tárogató is, a seregek már nem a harcban, hanem a templomban gyülekeztek. Azt gondoltuk, örök lesz ez a hangulat s áldásként rozsdásodik be annak a harci riadónak egyszerű, ütökzetekben megcsorbult öble. Fiume magyar közéletének harcosai, akik csak abban a fegyverben bíztak, a melyeket a kezökbe emeltek, nem hittek ez ünnep harangkonkatasáiban, sem pedig a lefegyverezés áldásában, amely nem helyénvaló addig, amíg a győzelem kővér kalászeit nem láthatni asztagokba gyűjtve. Negyvennyolc óra is igazat adott ennek a feifogásnak. Fiumében akkor kellett az anyakönyvvezetői hivatalnak kettős nyelvűvé lennie. És a mi részünkről való béke szavaira viszhangzott a harag és a gyűlölködéssel párosult féltékenység kiáltása az ellenek részéről, akik békét a magyaroktól csak a teljes megalázkodás árán fogadnak el szívesen.

Az olasz sajtó halálordítást vitt végbe, hogy az anyakönyvvezetői hivatal olasz nyelvre mellé, pedig állami hivatal ez, oda akarták állítani a magyar nyelvet is. És a leg törvénytelenebb, leghazafiatlanabb hangulatban folyt el lenünk az ádáz „szellemi“ háború. Nem a mulatokat akarjuk ezekben felhányorgatni, csak tényszerűség céljából vetünk hátunk mögé egy röpké pillantást. Historia est magisrae vita. Botor dolog volna, ha a tapasztalatokból szerzett életkincseket felhasználatlanul vetnők a kutba. Itt Fiumében, úgy vagyunk az ellenfeleinkkel, hogy békét velük csak úgy alkothatunk meg, ha erejüket legyőző fegyverrel övezzük magunkat körül. A kényszerűségből való béke gondolata bál bennünk hitet, de nem az olyan módon való béke kicérlet, aminőt ellenséges öcsésével szemben Imre magyar király kísérelt meg, aki a testvér-ellenség táborába fegyvertelenül lépett, ajkán ezekkel a fonséges szavakkal: „Ki merészel szentségtörő kezét felemelni ura és királya ellen? . . .“ Ez a fegyver győzött akkor, mert nemes volt ez a fegyver és mert magyar ember volt az ellen. A kard kardot talált volna magával szemben, de a nemesség csak nemessé tette a villongokat is.

Méltóztassanak azonban ezzel a szóval fegyvertelenül besétálni a fiumei autonómjósokat okkupált autonómpártba! Avagy, ne méltóztassék, mert nemcsak az ingüket, de még a

bőrüket is lecibálnák a testükről, amely nem fegyverrel, hanem a becsületesség vértetében akart csatát nyerni. A becsületesség vérteteze ebben a környezetben csak nevetségesez humbug, láthatatlan semmi, értéktelen fogalom. Annak van becsülete, akinek kard van a kezében és az győz, aki erősebbet tud csapni öklével.

Más idők jártak régen! Régi dicsőségünk a tengeren élénk! . . . Csak az író tolla barangol már abba a korszakba, hogy a mai dicsőtelen időkben egy kis vigaszt hozzon a multból, reményt alkotva azzal a jövőre nézve. Érdekes véletlen, hogy a régi fiumei ember írói tolla, a Garády Viktoré, merül el a multak lezajlott hullámai közé, hogy onnan egy-egy ritka fényes gyöngyszemet halászson ki: káprázataira a mult nagyja törpei maradványainak, akik nemcsak a harcukban, de még a békéjükben is csak a haszon fűszeres illatát keresik. És, hogy ki nyújt dus, párolgó tálat elébük, a porkoláb, vagy a szabadság istenője: olyan mellékes, gyermekies naív kérdés, hogy azon a mai kor nagyságai csak kacaghatnak.

S nem akarjuk őket megkacagtatni, tehát nem is beszélünk mi a régi dicsőségről. Maradjon az a mesemondó szerepe. Mi nekiszeggezzük camera obscuránk lencséjét a mai történetek képeinek s a viharos, fénytelen, sáros képeket örökítjük meg vele egy jövőző korszak lantosának, hogy próbáljon az is a régi dicsőségünkről zengeni — erről a mai lorról.

Magyar tengerész nevelés.

— A gyermekvédő liga akciója. —

A Tengepart már több ízben foglalkozott a magyar tengerésznevelés kérdéseivel és számtalanszor rámutatott azokra a hiányokra, amelyek annak fejlődését, megerősödését hátráltatják. Így például a leplezetlen valóság képében ismerkedhetett meg lapunk olvasóközönsége azzal az akcióval, amely a magyar tengerésznevelés terén legutóbb felmerült. Ezt az akciót az országos gyermekvédő liga indította. Tengerészeket akar nevelni azokból a gyermekekből, akik sajnos ezer száma vannak szülői gondozás nélkülözésével a züllés veszélyének kitéve. Elhatározását gyorsan a tett is követte. Kereselt és talált is ehhez segítő társat a „Magyar Keleti Tengerhajózási Résztársaságban“. Szerencsés gondolat volt ez a Liga vezető férfiai részéről, mert nemcsak a züllés veszélyének kitétt gyermekeket tereli ezen kedvezményezésével gyorsan jó kenyérkeresethez vezető pályára, hanem a züllés veszélyének kitétt, sőt csaknem már egészen elzüllött természetükön is segít azzal, ha hazájukat szerető, derék tengerészekhez juttatja nagyrészt nemzetközi csöcseléktől vagy a magyarság ellencitől: a horvátoktól megszállt hajóinkat.

Öt fiunak hajóra küldésével kezdte meg a Liga működését és ezek közül három meg

is maradt a nemrég Fiuméből elindult „Orsova“ gőzösön. Most ismét 10 fiut küld a legközelebb Fiuméba érkező „Turul“ nevű gőzörsre; remélhető, hogy ezeknek is nagyobb része be fog válni e pályára.

Nagy eredmény ez a kísérlet, ha figyelembe vesszük, hogy amióta a magyar hajók léteznek, összesen sem volt annyi magyar fiu a hajók legénységei létszámában, mint mostan egyszerre lesz.

A „Gyermekvédő Liga“ azonban nem elégszik meg ezzel a kezdeményezéssel, mely a hajóstársaság legnagyobb áldozatkészsége mellett is csak lassan vezethet aránylag csekély eredményhez. Fel akarja karolni a tengerésznevelést nagyobb arányokban, teviszerű oktatást nyújtó intézményes berendezés létesítése útján. Hajót óhajt beszerezni, melyen szigoru fegyelem és szakszerű oktatás mellett nemcsak a jóindulatu és könnyen kezelhető gyermekekből nevelhető jó tengerész, hanem a rakoncátlanabb, ifju erőteljű túlaradó, vadabb természetű fiukból is. Ezek részére a kizdelem az elemekkel talán a legjobb életiskola és e pályán lesz belőlük valószínűleg legkönynyebben derék ember. Világot látnak, egészséges életet folytatnak, rosszra kevés alkalom kínálkozik, csábítás nem téríti el őket a becsületetről és rövid ideig tartó kiképzés útján jó kenyérkeresethez juthatnak, még mielőtt az inséget, a rossz utra térés legnagyobb előmozdítóját gondolkodó fővel megismerték volna.

Száz meg száz szegény fiut menthet meg ily módon az évek folyamán a zülléstől a Liga, száz meg száz jó magyar tengerészt juttathat nemzetünket a külföldön képviselő hajóinkra.

Nagy társadalmi cél ez, mely méltó a józan gondolkodásu magyar társadalom leghatásosabb támogatására. De nem csak ezt a célt biztosítja a magyar társadalom, ha bőkezű támogatásával egy magyar iskolahajó létesítését lehetővé teszi, hanem hozzájárul ahhoz is, hogy egy kevés nemzetnél meglevő mintaintézményt bocsáthat világgá, mely mindeufelé a nagyvilágban hirdetni fogja a magyarság kezdeményező képességének dicsőségét.

Ez mindenesetre nagy lépést fog jelenteni a magyar tengerésznevelés útjában. A feladat nem könnyű. Bátran kimondhatjuk, hogy nehezen tudja majd a Liga ezt a nagy uszó alkotmányt közadakozás útján megteremteni. Hiszen az iskolahajó létesítése is mióta vajudik s most, mikor a kormány vállalkozott annak beszerzésére, annál tovább várhatunk. Ám lehet, hogy az országos gyermekvédő liga meg tudja oldani a nehéz feladatot.

A magunk részéről csak örülnénk neki s kívánjuk, vajna az akciónak meg volna a kellő eredménye s ne kellene többé a magyar tengerészetnek szegyenkeznie a világ előtt, hogy neki még olyan hajója sincsen, amelyiken a tengerészeket nevelhetik.

Mi is föl hívjuk a magyar közönséget az adakozásra, hogy az ország gyermekei egy részének jövőt teremthessünk és hajóink részére az ország díszére való tengerészeket nevelhessünk.

Az adományok beküldhetők közvetlenül az „Országos Gyermekvédő Liga“ címére (Budapest, VI., Bulyovszky-utca 23) de készséggel fogadjuk és továbbítjuk azokat a punk szerkesztősége is.

— **Zágrábi hírek.** Supilo kiadta az „Obzor”-ban a jelszót, hogy a választási küzdelem csak a magyar nyelvnek Horvátországban való uralma elleni jelszóval vezethető. Mindenki, aki a küzdelmet más térre szeretné átvinni, tudatosan vagy öntudatlanul a magyar kormány fegyvertársává szegődik. Mindenki árulást követ el, ki ez ellen cselekszik, míg Horvátország közjogi viszonya egészséges alapokon nem nyugszik és amíg a horvát nyelv győzelme nincs biztosítva. Hogy e cél elérhető lehessen, Supilo hajlandó minden kompromisszumra, mely ezt előmozdítaná, mivel most a közjogi helyzet megszilárdításáról van szó. Új és erős fegyvert a nép kezébe csak az általános választójog adhatja és ez a kérdés az, melyben valamennyi párt egyesülhet. Minden más kérdés megszerzése jelenleg egyenlő lenne az árulással.

A Petrinja városban lefolyt képviselőtestületi választások eredménye Horvátországban mindenütt nagy föltűnést kelt. A város eddig a Starcevic-párt egyik főfészké volt, most pedig teljes vereséget szenvedett, amennyiben a rezolúcionista block az egész vonalon győzött.

A politikai feszültség Rakodczay bánnal szemben a legutóbbi napokban lényegesen enyhült. A volt nemzeti párt tagjai körében az a fölfogás jutott tulsujra, hogy nem áll az ország érdekében, hogy egy Kluen-féle rezsim létesítsék, ha esetleg Rauch-báró kinevezetnél, hanem inkább csatlakoznak Rakodczayhoz. A nemzeti pártnak szombatán tartandó nagygyűlése e tekintetben tiszta helyzetet fog teremteni.

UJDONSÁGOK.

— **A téli hajóraj Fiumében.** Gyakorlatozó nyári hajórajunk, mint a fiumei révihatalnak jelentik, január 15-én Ziegler Lucian elmentengernagy parancsnokságával kikötőnkbe érkeztek. A hajóraj a következő hadihajókból áll: *Erzherzog Karl* vezérhajó, *Erzherzog Friedrich*, *Babenberg*, *St. Georg*, *Aspern*, *Streiter*, *Scharfschütze* és *Wildfang*, továbbá 12 torpedóhajó.

— **Supilo Delnice jelöltje.** Mint értesülünk, Supilo Ferenc horvát tartománygyűlési képviselőt, a helyben megjelenő *Novi List* szerkesztőjét a delneci kerület képviselővé jelölte. A kerületet eddig Potocsnjak képviselte, ki nem szándékozik többé föllépni. Supilóval szemben, ki tulajdonképpen pártokivüli, a koalícióban levő jogpárt és haladó párt nem állít ellenjelöltet.

— **A fiumei farsang.** Közeledik Karneval herceg uralmának az ideje. Január 26-án beköszönt hozzánk is s ezuttal nagyon is noszsu, kilenc hét leszen az uralkodására kiszabott idő. Természetesen örül ennek Fiume apraja-nagyja, mert hiszen széles ez országban nincs város, ahol olyan vig lenne az élet mint itt, amikor a csörgősipkás herceg a kezébe veszi az jogart s megrázza csörgő sipkáját. Mig az ország más városaiiban néhány bál és egy sereg megjegyzési hír jelzi csupán, hogy farsang van, addig Fiumében a régi hagyományos mulatózásokat elevenítik föl. Visszatér a Szaturnáliák ideje, ámbátor a rabszolgák ma nagyobb számmal vannak, mint akkor. A létért való küzdelemnek a rabszolgái ok, akik azért megelégednek a Karneval idejében minden küzködésről, szenvedésről. Karneval herceg megcsörgeti a sipkáját és kezdődik a komédia, amelynek kilenc hét multával lesz csak vége, amikor ismét visszazökken mindenki a rendes kerékvágásba. Az idej farsangi mulatózások számát ma még nem lehet megállapítani. De már több mulatság tevéreől adhatunk számot. A communale színházban január 26-án, február 2-án, 9-én, 16-án, március 1-én és 3-án lesz álarcsbál. Ezeken kívül február 23-án nagy virágünnep lesz, március 3-án pedig megtartják a minden esztendőben szokásos gyermekbált. A vasutasszövetség fiumei kerülete is rendez egy nagy bált a farsang első hetében, de alig akad egyesület Fiumében, amely ne venné ki a maga részét a farsangi mulatózásokból.

— **Pénzügyörök karácsonya.** A fiumei pénzügyörök lakánya nagy csainokában karácsony első estjén fényesen sikerült hangverseny volt, amely táncsal volt egybekötte. Az estélyen megjelent *Weinhardt* Gusztáv

pénzügyigazgató, a fiumei pénzügyi hivatalok tisztviselői és számos más előkelőség. A mulatság kitünő hangulatban a reggeli órákig tartott. A fiumei pénzügyörök ma este ismét rendeznek mulatságot.

— **Személyváltás a zágrábi üzletvezetőségénél.** *Pulszky* Caribaldi zágrábi üzletvezető, mint értesülünk, már november 24-én hosszabb szabadságot s annak lejártával egészségi okokból való felmentését kérte. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a kért szabadságot megadta s a zágrábi üzletvezetőség vezetésével ideiglenesen *Frücht* Ede főfelügyelőt, a szombathelyi helyettes üzletvezetőt bízta meg. A személyváltás 1908 január hó elsejével történik meg.

— **Garády Viktor új könyve.** *Garády* Viktornak, a kitünő magyar íróknak újabb könyve jelent meg a karácsonyi könyvpiacón. A könyv címe: *Régi dicsőségünk a tengerparton*. *Garády* Viktor ebben a könyvében, amelyet főképpen a tanuló ifjúságnak szánt, azokat az elbeszéléseit gyűjtötte egybe, amelyeket a tenger mellett magyar uralmáról, a Zrinyiekről, Trangepánokról írt. A könyvet a Lampel-cég Benedek Elek Kis könyvtárában adta ki s ára mindössze 50 fillér. A könyvet Fiumében a Zanut-el-féle könyvkereskedésben árusítják.

— **A kikötőből.** Ma reggel érkezett kikötőnkbe az Atlantica „Kossuth Ferenc” gőgőse, amely most tette meg az első utat Angolország és Fiume között s ez útjában 3347 tonna szenet hozott. Ugyancsak ma érkezett ide a Magyar Keleti tengerhajózási társaság „Turul” gőgőse, amely 5308 tonna szenet hozott. Ezen a hajón helyezi el az országos gyermekvédő liga a tíz új gyermeket, akiket a züllés elől mentett meg s most tengerészpályára nevelik őket.

— **Az új fiumei műtrágya és vegygyár.** Az Agricola első fiumei műtrágya és vegyi ipar részvénytársaság részére, amelynek alapításánál a fiumei forgalmi bank működött közre, a kereskedelmi miniszter az állami kedvezményeket a gyártelep üzembehelyezése napjától számítandó 15 évre előzetesen biztosította.

— **Felszámoló részvénytársaság.** A Szeifricz Antal utódai borkereskedelmi részvénytársaság, amely annak idején a fiumei *Forgalmi Bank* hozzájárulásával alakult, *főlszámoló*, mert a társaság alapítókéjének több mint a fele elveszett. Az 1906/7. üzletévben a társaság 370,573 (1905/6: 243,031) korona bruttó bevételt ért el, amiből a költségek 90,338 (76,536), a kamatok 105,445 (73,495), a munkások napibére 38,850 (35,350), az alapítási költség 2500 (2000), az adó 5801 (982) és a kétes követelések 106,353 (5933) koronát emésztettek fel, azaz a mérleg 162,687 korona veszteséggel zárult az előző évi 25,157 korona nyereséggel szemben, tehát a 300,000 korona alapítóke 54,22%-a elveszett.

— **A magyar tengerészet fejlesztése.** Amit a minap röviden jelentettünk, azt most félhivatalosan megerősítik. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter még a tél folyamán törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé tengeri kereskedelmi hajózásunk kibővítéséről. A tervezeten most dolgoznak a minisztériumban és *Kossuth* Ferenc már tárgyalást is kezdett a dolgról *Wekerle* miniszterelnökkel, mint pénzügyminiszterrel. A javaslat, mint annak idején megírtuk, új hajózási vonalakról és ezekkel kapcsolatban új kereskedelmi piacok szerzéséről gondoskodik s így fontos alakulást teremtenek majd a magyar tengeri kereskedelem fejlesztésének nagy munkájában.

— **Fiume és az osztrák Lloyd** Tudvalevő, hogy az osztrák Lloyd hajózási társaság a magyar kormányval kötött szerződése lejárt s a megújításról eddig nem történt gondoskodás. Az osztrák Lloyd menetrendjének publikálása alkalommal nem tesz említést Fiume kikötőjének az 1908. évben való érintése tárgyában. A jelek szerint — az esetben is, ha a két kormány között tárgyalás alatt lévő egyezmény egyelőre véglegesen megállapítható nem volna — a Lloyd hajói, ugy mint eddig, a jövőben is érinteni fogják Fiumét.

— **Rizsgyárak fuziója.** Jelentettük már, hogy az Első trieszti rizsöntőgyár részvénytársaság magába olvasztja a Küstenländische Reischhaffabriks A. G.-t. Ez az alakulás akként

történik, hogy a küstenländische három drb. 400 K-s részvényért egy darab saját, 400 K-s új részvényét adja cserébe.

— **A halotthamvasztás propagálása Fiumében.** Az „Országos Halotthamvasztó Egyesület” főtitkára *Papp* Sámuel tegnap Fiumében járt, hogy a halotthamvasztás eszméjét propagálja és a rövidesen megalakítandó egyesület érdekében eljárjon. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál az *Országos Halotthamvasztó Egyesület Titkári Hivatala* Budapest, V. Nádor utca 14. A halotthamvasztási eszme érdekében megindult „Halotthamvasztás” című folyóirat most már a második évfolyamba lép és kívánatra mutatószámot küld mindenkinek, aki a „Halotthamvasztás” kiadóhivatalához (Nádor utca 20.) fordul. Előfizetési ára egész évre 4 korona.

— **Iparvasut átruházása.** A kereskedelemügyi miniszter a gyékényes—zágrábi vasúti vonal mentén „Klárabánya” elnevezéssel létesített kiterőre és ebből kiágazólag a „Compagnie internationale de mines et charbonnages” bányatelepért vezető iparvasutára megadott engedélyt a magyar-horvát szénipar-társaságra ruházta át.

— **Felszabadult tengerészek.** *Montecuccoli* Rudolf gróf tengeragy tengerészeink parancsnoka az 1903-ban besorozott magyar tengerészlegénységnek, amelynek törvény szerinti 1908. május haváig kellett volna szolgálnia, ennek az évnek végével véglegesen szabadságoltatja.

— **Az osztrák Lloyd új menetrendje.** A Triesztben székelő osztrák Lloyd gőzhajózási társaság most adta ki *levantei* és *földközi* tengeri szolgálatainak 1908. évi menetrendjét. Ebben némi eltérés van a múlt évi menetrenddel szemben. Hetenként egy gyorsjárat fog indulni Triesztből *Brindisin* át Konstantinápolyba és vissza, egy másik gyorsvonal *Brindisin* át *Korfun* át *Konstantinápolyba*. Az eddigi kéthetenkénti két szíriai vonal helyett, amelyek közül az egyik Alexandrián és Beiruton át, a másik Beiruton, Haifán, Jaffán és Port-Saidon át közlekedett, heti vonal nyílik meg, amelyen a hajók *Brindisiből* Alexandriába, onnan Port-Saidon át Jaffába, Kaifába, Acirutba, *Tripolisba*, Alexandriába és Mersinbe fognak járni. Ennek az lesz a forgalmi előnye, hogy az ut 17, illetve 18 nap helyett 14 napig fog tartani. A visszatérő utban a hajók *Tripolist*, amely eddig csak kéthetenként kerestetett fel, rendszeresen fogják érinteni s onnan fogja a hajó útját Beiruton, Kaifán, Jaffán, Port-Saidon és Alexandrián át folytatni az osztrák kikötő felé. Változatlanul fentartották a kéthetenkénti *Konstantinápoly—odessai*, a *Konstantinápoly—brailai* és a heti *Konstantinápoly—bátumi* vonalakat. A kéthetenként közlekedő két *tesszáliai* vonal csak annyiban módosul, amennyiben ezek egyikén ugy a kiviteli, mint a behozatali utban *Medua* kikötője is érinteni fog. Hasonlóképpen a *görög-orientális* kéthetenkénti két vonal is csak annyiban szenved változást, amennyiben minden járatnak utain *Brindisi* is érinteni fog.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison” mozgófényképszínház legújabb műsora: *Tolvajok a kelepcebén.* — Részlet a „Trayata” operából gramofon és zenekari kísérettel. — A kis japán nő. — Az erős ember?

TÁJÉKOT. DE TELEFON.

Minisztertanács.

BUDAPEST, dec. 27. Ma délelőtt minisztertanács volt a budavári miniszterelnöki palotában, amelyen megállapították a delegáció ügyrendjét. A delegáció e szerint január 2-án fog összejönni és három hétig marad együtt. Ez idő alatt a képviselőház nem tart ülést.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, dec. 27. A főrendiház holnap délelőtt ülést tart, amelyen a kvótatörvényjavaslatot fogják tárgyalni. Az új törvény szentesítéséről szóló királyi kéziratot a hivatalos lap vasárnapi száma fogja publikálni.

Keszics Antal meghalt.

BUDAPEST, dec. 27. *Keszics* Antal, az óbudai kerület országgyűlési képviselője meghalt. A kerületben már megindult a választási mozgalom. Több jelöltet emlegetnek. Így a többek között *Vörös* László volt kereskedelem-

ERBISTI GIOVANNI „All' Universo“

Fiume, Via del Fosso 2.

ügyi minisztert, aki pártonkívüli programmal fog fellépni. Ellenjelöltje is akadt már Márkus József volt fővárosi polgármester személyében, aki *új-demokrata* programmal lép föl.

Amerikai párbaj áldozata.

BUDAPEST, dec. 27. Buchwald Pál fogorvos öngyilkosságának ügyében ma érdekes fordulat állott be. Rokona Komor József gyáros ma megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy a fogorvos iratai között egy szerződést talált, amelyből kitűnik, hogy a fogorvos amerikai párbaj miatt vetett véget az életnek. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Elhunyt gyáros.

BUDAPEST, dec. 27. Brachfeld Szigfried, budapesti gyáros, aki vezetés szerepét játszott a gyáriparosok között, ma meghalt.

Megerősített hír.

BÉCS, dec. 27. Az itteni lapok ma megerősítik azt a hírt, amely szerint Goldschmid Lipót volt kezelő altisztet, aki a bécsi katonai pénztárt kirabolta, Németországban Freising községben letartóztatták. 27.000 koronát és 80 márkát találtak nála.

Aludtak a szentek.

SZATMARNÉMETI, dec. 27. A szatmári görög-katolikus templomot az éjjel feltörték és öt perselyéből mintegy 1400 koronát elraboltak.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki.

A SCOTT-féle EMULSIO

Az Emulsió
visszakiadná a
SCOTT-féle
módszer
váltás
— a halászt
— kériük figye-
lentet vennit.

oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a gyógyszertárakban.

Tévedés

ha azt állítja bárki, hogy máshol jobb borokat mérnek, mint a Riva Szápáryn levő

Magyar vendéglőben

Az ünnepekre balatonmelléki borok jutányos árban méretnek ki.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápáry rakpart
az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

Felelős szerkesztő: Koresmáros Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettnek

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Új műfestészeti-, vegytisztító- és mosó-intézet. Brott Lajos

Fiume Via Germania, (Micalini és Richtmann féle ház.)

Elvállal mindennemű tisztításokat, úgymint úri-, női- és gyermek-ruhát, kebleket, keztűt, függönyöket és szőnyegeket, valamint butorszővetek, piperéket, kárpitokat műfestészeti és vegytisztítási célból mérsékelt árak mellett.

Háztól és házhoz szállítás. Levelező-lap elégséges
A n. é. közönség partfogását kéri
Brott Lajos műfestő.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Fiumében először:

Kludsky Károly nagy czirkusa

Europa legnagyobb és legelegánsabb
cirkusa

SCOGLIETTO TÉR
Naponta

fényes előadások

az összes állatok bemutatásával.

80 személy — 45 ló — 21 oroszlán —
6 tipris — elefántok — jegesmedvék —
tevék — zebrák és vadlovak stb.

Kezdeté este 8 órákor.

Számos látogatást kér

Kludsky Károly, igazgató.

Új női szabóság

Maison Stellner

FIUME, Adria palota (Via della Sanità.)

Sok évi budapest, bécsi és berlini gyakorlat alapján a női szabóság terén a legkiválóbbat tudjuk nyújtani.

Konfekció, angol és francia ruha, szörme munkák mérték szerinti.

Izlés. — Pontos munka. — Mérsékelt árak.

Karácsonyi és ujévi
ajándékoknak ajánlja

WEISS M.

czég

Fiume, Corso 11. sz.

a következő cikkeket:

Női ruhaszővetek

30 kr.-tól feljebb

Flanelletek szintartók

18 kr.-tól feljebb

Férfiingek

1 frt. 25 kr. drbja

Uri nyakkendők

1 karton 3 drbbal 1.— frt.

Himzett plüsasztalterítők

7 frt. 50 kr.

Női alsószoknyák

1 frt. 90 krtól feljebb

Női Flanellet-bluzok

1 frt. 35 krtól feljebb

Senki se mulassza el a
kedvező alkalmat:

Tisztelettel

WEISS M.

divat- és kézműáru

nagy áruháza

Fiume, Corso 11.

Magyar mészáros!

Vásárcsarnok 24-26 sz.!

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fiumei központi vásárcsarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mészárszéket

nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hús-
neműt kifogástalan minőségben és mindenkor
friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a vendéglői kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás!

Jutányos árak!

Vendéglősöknek árkedvezmény!

Házhoz szállítás kívánatra!

Gioacchino Brun olasz vendéglője.

Alla Città di Pisino

— FIUME, Via S. Girolamo. —

az idegenek kedvelt találkozóhelye nyitva van az éjjeli vonatok és gőzösök érkezésekor is. Már kora délelőtt kitünő reggelik és uzsonnák kaphatók olasz módra készített tésztával.

Olasz konyha, német konyha. Bel- és külföldi borok.

— Kitünő Kőbányai polgári sör. —

Előfizetők elfogadtnak.

Szives pártfogását kéri **Brun Gioacchino** tulajdonos.

Magyar cég.

Wellmann Testvérek

Nagy választék

FIUME, Via del Pozzo 2.

Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási

czikkek dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaellenzők! Széntartók! Mérelegek!

Krupp-féle

Hazai gyártmányu losonci

Berndorfi nickeledények.

Excelsior zománczedények.

UJ! UJ! UJ!
NEW-YORK

áruház

Via Andrassy I. sz. ujra megnyilt.

Legelősbbe bevásárlási forrás

női ruhák, női ingek, zsupónok, aljak, blúzok, kötények, férfi ingek, alsó nadrágok, téli trikot árúk, zsebkendők, női és férfi harisnyák, csipkék, himzések, elyem díszek, fehérnemű díszek. stb. stb.-ben.

Olcsó gyári árak! Nagy forgalom! his haszonnal!

Vas- és érczárú-üzlet
Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

Különlegességek
konyhaedényekben.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégygár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

CRNKOVIĆ

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A turodó közöttján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percznyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fűszerek valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: **CRNKOVIĆ JÓZSEF.**

LIEBL ISTVÁN

MONTE VERDE

vendéglője a Jelačić kaszárnyával szemben.

Kitünő magyar konyha

Hamisítatlan magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Olcsó havi előfizetések.

Fedett tekepálya.

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.

— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés.

Fémérük. - - -

Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb.

FABRO GIUSEPPE

Via Governo — FIUME — (Corso)

Késes és köszörüs

dus raktárral a legjobb minőségű késárúkban és mindennemű vágószerszámban.

Nikkelezés és villányerőre berendezett műhely.

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb vetítési szerkezettel.

Villányosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/2-5-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és francia szövetekből a a legkényesebb igényeknek megfelelő divatos öltönyöket és felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hely- és külföldi szövetekben.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kitünő módszerrel bíró kisasszony. Czim: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

A
„De la Ville”

kávéházban

ma és minden este
BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN, FIUME.